

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sàigòn 1998

--- o0o ---

Tập 3
Quyển Thứ 54
Hội Thứ Nhất

PHẨM BIỆN ĐẠI THỪA
Thứ 15 - 4

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ ngũ Cực nan thắng địa, nên xa lìa mười pháp. Những gì là mười? Một là nên xa lìa cư gia. Hai là nên xa lìa nữ tu sĩ. Ba là nên xa lìa nhà tham lam. Bốn là nên xa lìa chúng hội cãi hờn. Năm là nên xa lìa khen mình chê người. Sáu là nên xa lìa mười đạo bất thiện nghiệp. Bảy là nên xa lìa tăng thượng mạn ngạo. Tám là nên xa lìa điên đảo. Chín là nên xa lìa do dự. Mười là nên xa lìa tham sân si. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát trụ đệ ngũ Cực nan thắng địa, nên thường xa lìa mười pháp như vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ lục Hiện tiền địa, nên viên mãn sáu pháp. Những gì là sáu? Một là nên viên mãn Bồ thí Ba-la-mật-đa. Hai là nên viên mãn Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Ba là nên viên mãn An nhẫn Ba-la-mật-đa. Bốn là nên viên mãn Tinh tiến Ba-la-mật-đa. Năm là nên viên mãn Tĩnh lự Ba-la-mật-đa. Sáu là nên viên mãn Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nên xa lìa sáu pháp. Những gì là sáu? Một là nên xa lìa tâm Thanh văn. Hai là nên xa lìa tâm Độc giác. Ba là nên xa lìa tâm nóng nảy. Bốn là thấy kẻ hành khát đến tâm chẳng nhàm nhân. Năm là xả vật sở hữu tâm không buồn ăn năn. Sáu là đối với kẻ đến cầu trọn chẳng dỗi gạt. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ lục Hiện tiền địa, nên viên mãn sáu pháp như thế và nên xa lìa sáu pháp như vậy nữa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ thất Viễn hành địa, nên xa lìa hai mươi pháp. Những gì là hai mươi? Một là nên xa lìa chấp ngã, chấp hữu tình cho đến chấp tri giả, chấp kiến giả. Hai là nên xa lìa chấp đoạn. Ba là nên xa lìa chấp thường. Bốn là nên xa lìa chấp tướng. Năm là nên xa lìa chấp nhân thấy kiến. Sáu là nên xa lìa chấp danh sắc. Bảy là nên xa lìa chấp uẩn. Tám là nên xa lìa chấp xứ. Chín là nên xa lìa chấp giới. Mười là nên xa lìa chấp đế. Mười một nên xa lìa chấp duyên khởi. Mười hai nên xa lìa chấp ở đấm ba cõi. Mười ba nên xa lìa chấp tất cả pháp. Mười bốn nên xa lìa chấp đối tất cả pháp như lý, bất như lý. Mười lăm nên xa lìa chấp y Phật thấy. Mười sáu nên xa lìa chấp y Pháp thấy. Mười bảy nên xa lìa chấp y Tăng thấy. Mười tám nên xa lìa chấp y giới thấy. Mười chín nên xa lìa sợ hãi không-pháp. Hai mươi nên xa lìa trái chống không-tánh. Lại nên viên mãn hai mươi pháp nữa. Những gì là hai mươi? Một là nên viên mãn thông đạt không. Hai là nên viên mãn chứng vô tướng. Ba là nên viên mãn biết vô nguyện. Bốn là nên viên mãn ba luân thanh tịnh. Năm là nên viên mãn thương xót hữu tình và đối hữu tình không bị chấp đấm. Sáu là nên viên mãn thấy tất cả pháp bình đẳng và với trong ấy không bị chấp đấm. Bảy là nên viên mãn thấy tất cả hữu tình bình đẳng và với trong ấy không bị chấp đấm. Tám là nên viên mãn thông đạt chơn thật lý thú và với trong ấy không bị chấp đấm. Chín là nên viên mãn trí vô sanh nhẫn. Mười là nên viên mãn thuyết tất cả pháp nhất tướng lý thú. Mười một nên viên mãn diệt trừ phân biệt. Mười hai nên viên mãn xa lìa các tướng. Mười ba nên viên mãn xa lìa các kiến. Mười bốn nên viên mãn xa lìa phiền não. Mười lăm nên viên mãn xa-ma-tha, tỳ-bá-xá-na địa. Mười sáu nên viên mãn điều phục tâm tánh. Mười bảy nên viên mãn vắng lặng tâm tánh. Mười tám nên viên mãn vô ngại trí tánh. Mười chín nên viên mãn không bị ái nhiễm. Hai

mười nên viên mãn tùy tâm sở dục qua đến cõi các Đức Phật, đối với Phật chúng hội tự hiện ra thân. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ thất Viên hành địa, nên xa lìa hai mươi pháp như thế và nên viên mãn hai mươi pháp như vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ bát Bất động địa, nên viên mãn bốn pháp. Những gì là bốn? Một là nên viên mãn ngộ vào tâm hành tất cả hữu tình. Hai là nên viên mãn du hý các thần thông. Ba là nên viên mãn thấy các cõi Phật, như chỗ đã thấy mà tự nghiêm tịnh các kiêu cõi Phật. Bốn là nên viên mãn cúng dường thừa sự các Đức Phật Thế Tôn, đối thân Như Lai như thật xem xét. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ bát Bất động địa, nên viên mãn bốn pháp như vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ cửu Thiện huệ địa, nên viên mãn bốn pháp. Những gì là bốn? Một là nên viên mãn trí căn thắng liệt. Hai là nên viên mãn nghiêm tịnh cõi Phật. Ba là nên viên mãn như huyễn đẳng trì hằng vào các định. Bốn là nên viên mãn theo các hữu tình căn lành đã thực, nên vào các cõi tự hiện hóa sanh. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ cửu Thiện huệ địa, nên viên mãn bốn pháp như vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ thập Pháp vân địa, nên viên mãn mười hai pháp. Những gì là mười hai? Một là nên viên mãn nhiếp thọ đại nguyện vô biên xứ sở, tùy có sở nguyện đều khiến viên mãn. Hai là nên viên mãn âm trí tùy theo các loại trời, rồng, dục xoa, kiện-đạt-phước, a-tổ -ạc, yết-lộ-trà, khẩn-nại-lạc, mạc-hô-lạc-già, người, chẳng phải người thấy khác nhau. Ba là nên viên mãn trí vô ngại biện thuyết. Bốn là nên viên mãn vào thai đầy đủ. Năm là nên viên mãn xuất sanh đầy đủ. Sáu là nên viên mãn gia tộc đầy đủ. Bảy là nên viên mãn chủng tánh đầy đủ. Tám là nên viên mãn quyến thuộc đầy đủ. Chín là nên viên mãn sanh thân đầy đủ. Mười là nên viên mãn xuất gia đầy đủ. Mười một là nên viên mãn trang nghiêm cõi Bồ-đề đầy đủ. Mười hai là nên viên mãn tất cả công đức thành xong đầy đủ. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát khi trụ đệ thập Pháp vân địa, nên viên mãn mười hai pháp như vậy. Thiện Hiện! Phải biết đã viên mãn đệ thập Pháp vân địa, Bồ-tát Ma-ha-tát cùng các Đức Như Lai nên nói là không khác.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị tịnh thắng ý lạc nghiệp? Phật nói: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem tâm tương ưng Nhất thiết trí trí tu tập tất cả căn lành. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị tịnh thắng ý lạc nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị tất cả hữu tình bình đẳng tâm nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem tâm tương ưng Nhất thiết trí trí dẫn phát từ bi hỷ xả, bốn món vô lượng. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị tất cả hữu tình bình đẳng tâm nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị bố thí nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả hữu tình không chỗ phân biệt mà tu bố thí. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị bố thí nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị thân cận thiện hữu nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thấy các bạn lành khuyến hóa hữu tình, khiến nó tu tập Nhất thiết trí trí, liền bèn gần gũi cung kính cúng dường, tôn trọng ngợi khen, thưa hỏi lãnh thọ Chánh pháp, ngày đêm thừa phụng, không có lòng mỗi mệt. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị thân cận thiện hữu nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị cầu pháp nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem tâm tương ưng Nhất thiết trí trí, siêng cầu Như Lai Vô Thượng Chánh Đẳng pháp, chẳng rời Thanh văn, bực Độc giác thầy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị cầu pháp nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị thường vui xuất gia nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tất cả chỗ sanh hằng nhàm cư gia là lao ngục, ồn ào phức tạp, thường vui Phật Pháp thanh tịnh xuất gia, không ai làm ngăn ngại được. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị thường vui xuất gia nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị ưa vui Phật thân nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xem thấy hình tượng Phật một chút rồi cho đến chứng được Vô thượng Bồ-đề, trọn chẳng bỏ nơi tác ý nhớ Phật. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị ưa vui Phật thân nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị khai triển pháp giáo nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát với Phật tại thế và sau khi Niết-bàn, vì các hữu tình mở rộng pháp giáo, trước giữa sau đều lành, văn nghĩa khéo đẹp, thuần nhất viên mãn, thanh bạch, phạm hạnh. Chỗ gọi là: Khế kinh, Ứng tụng, Ký biệt, Phúng tụng, Tự thuyết, Duyên khởi, Thí dụ, Bản sự, Bản sanh, Phương quảng, Hy pháp và Luận nghĩa. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị khai triển pháp giáo nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị phá kiêu mạn nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thường lòng khiêm kính, đê tâm kiêu ngạo. Do đây chẳng sanh về họ thấp dòng hèn. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị phá kiêu mạn nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị hằng chắc chắn ngữ nghiệp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xứng với biết mà nói, nói và làm hợp nhau. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tu trị hằng chắc chắn ngữ nghiệp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh cấm giới? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng khởi tác ý Thanh văn, Độc giác và các pháp phá giới, ngăn Bồ-đề. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh cấm giới.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát biết ơn trả ơn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hạnh Bồ-tát, với được nhận ơn nhỏ hãy chẳng quên đền, huống là đại ân huệ lẽ đâu chẳng trao? Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát biết ơn trả ơn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát trụ sức an nhẫn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát giả sử các hữu tình đến làm xâm hủy, mà đối với nó tuyệt không sanh lòng giận hại. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát trụ sức an nhẫn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát thọ thắng vui mừng? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát giáo hóa hữu tình đã được thành thực, thân tâm vui khoái, hưởng vui mừng hơn hết. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát thọ thắng vui mừng.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng bỏ hữu tình? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát cứu giúp hữu tình tâm hằng chẳng bỏ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng bỏ hữu tình.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát hằng khởi đại bi? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu Bồ-tát hạnh tác lên nghĩ như vậy: "Ta vì nhiều ích tất cả hữu tình, giả sử kiếp đều như hằng hà sa vô lượng vô số, ở đại địa ngục chịu các khổ dữ dội, hoặc thiêu hoặc nướng, hoặc chém hoặc dút, hoặc đâm hoặc treo, hoặc xay hoặc giã, chịu những như thế vô lượng việc khổ. Vì muốn khiến nó cười nơi xe Phật thừa mà vào Niết-bàn". Tất cả cõi hữu tình như vậy hết xong, mà lòng đại bi từng không nhàm mỏi. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát hằng khởi đại bi.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đối các Sư trưởng đem lòng kính tín, thưa hỏi vâng lời, cúng dường tưởng như thờ Phật? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, mới cung thuận Sư trưởng, đều không chỗ đoái. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát đối các Sư trưởng đem lòng kính tín, thưa hỏi vâng lời, cúng dường tưởng như thờ Phật.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát siêng cầu tu tập Ba-la-mật-đa? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối các Ba-la-mật-đa chuyên tâm cầu học, xa lìa mọi sự. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát siêng cầu tu tập Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát siêng cầu đa văn thường không nhàm đủ, với pháp đã nghe chẳng đắm văn tự? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát siêng phát tinh tiến, tác lên nghĩ nói: "Nếu

cõi Phật đây hoặc cõi mười phương các Phật Thế Tôn, nói ra Chánh pháp, ta đều nghe học, đọc tụng, thọ trì hết". Mà với trong ấy chẳng chấp văn tự. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát siêng cầu đa văn thường không nhàm đủ, với pháp đã nghe chẳng đắm văn tự.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đem tâm vô nhiễm thường tu pháp thí, tuy rộng khai hóa mà chẳng tự cao? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì các hữu tình tuyên nói Chánh pháp, hãy chẳng vì mình đem căn lành này hồi hướng Bồ-đề, hướng là cầu việc gì khác. Tuy khai hóa dẫn dắt nhiều mà chẳng tự cậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát đem tâm vô nhiễm thường tu pháp thí, tuy rộng khai hóa mà chẳng tự cao.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát vì trang nghiêm cõi tịnh tròng các căn lành, tuy dụng hồi hướng mà chẳng tự cử? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát dùng mãnh tinh tiến tu các căn lành, vì muốn trang nghiêm tịnh quốc các đức và vì thanh tịnh tâm độ mình và người, tuy làm việc ấy mà chẳng tự cao. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát vì trang nghiêm cõi tịnh, tròng các căn lành, tuy dụng hồi hướng mà chẳng tự cử.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát vì hóa hữu tình, tuy chẳng nhàm mỗi sanh tử vô biên mà chẳng tự cao? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì muốn thành thực tất cả hữu tình, tròng các căn lành, nghiêm tịnh cõi Phật, cho đến chưa mãn Nhất thiết trí trí, tuy chịu khó nhọc sanh tử vô biên mà không nhàm mỗi, cũng chẳng tự cao. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát vì hóa hữu tình, tuy chẳng nhàm mỗi sanh tử vô biên mà chẳng tự cao.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tuy trụ hổ trên mà không chỗ chấp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chuyên cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề với việc tác ý các Thanh văn, Độc giác nhờ đủ hổ trên, nên trọn chẳng chút khởi, mà với trong ấy cũng không chấp đắm. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tuy trụ hổ trên mà không chỗ chấp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tuy trụ chỗ vắng lặng thường chẳng bỏ lìa? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vượt khỏi các bậc Thanh văn, Độc giác thấy, nên thường chẳng bỏ rời chỗ vắng lặng. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát trụ chỗ vắng lặng thường chẳng bỏ lìa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát thiếu dục? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát hãy chẳng tự vì cầu Đại Bồ-đề, hướng là thế gian danh dự lợi dưỡng các việc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát thiếu dục.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát vui đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chuyên vì chứng cho kỳ được Nhất thiết trí trí, nên đối với mọi việc khác không bị chấp đắm. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát vui đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát thường chẳng bỏ lìa Đĩ-đa công đức? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thường đối pháp sâu sắc khởi trí nhãn, quán sát kỹ lưỡng. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát thường chẳng bỏ lìa Đĩ-đa công đức.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đối các chỗ học chưa từng nói bỏ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối giới đã học giữ chắc chẳng rời, mà với trong ấy được chẳng lấy tướng. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát đối các chỗ học chưa từng nói bỏ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đối các dục lạc rất sanh nhàm lìa? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối diệu dục lạc chẳng khởi lòng muốn. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát đối các dục lạc rất sanh nhàm lìa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát hay thường phát khởi tịch diệt cùng tâm? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đạt tất cả pháp từng không có khởi tác. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát hay thường phát khởi tịch diệt cùng tâm.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát xả các vật sở hữu? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp nội ngoại từng không có chỗ lấy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát xả các vật sở hữu.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát tâm chẳng trệ chìm? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối các thức trụ chưa từng khởi tâm. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tâm chẳng trệ chìm.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đối các vật sở hữu không chỗ cố luyến? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả vật không chỗ suy nghĩ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát đối các vật sở hữu không chỗ cố luyến.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa cư gia? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chí tánh ưa đạo cõi nước các Phật, tùy sanh chỗ nào thường vui xuất gia, cạo tóc bỏ râu, cầm bưng bình bát, mặc ba áo pháp hiện làm Sa môn. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa cư gia.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa nữ tu sĩ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thường nên xa lìa nữ tu sĩ, chẳng cùng ở chung như chùng gãy móng tay, cũng còn đối kia chẳng khởi dị tâm! Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa nữ tu sĩ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa nhà tham lam? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên suy nghĩ này: "Ta nên làm lợi ích an vui cho tất cả hữu tình trong đêm dài, khiến các hữu tình này nhờ tự phước lực, cảm được nhà thắng thí chủ như thế, cho nên đối ta trong ấy chẳng nên tham lam ganh ghét". Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa nhà tham lam.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chúng hội giận hờn cãi cọ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên suy nghĩ này: "Nếu ở nơi chúng hội, trong ấy hoặc có Thanh văn, Độc giác, hoặc nói thừa kia pháp yếu tương ưng khiến ta lui mất tâm Đại Bồ-đề". Vậy nên quyết định phải xa lìa chúng hội. Lại tác lên nghĩ này nữa: "Những kẻ giận cãi hay khiến hữu tình phát sanh sân hại, gây nên nhiều nghiệp ác bất thiện, hãy trái với thiện thú hướng là Đại Bồ-đề". Vậy nên quyết định phải xa lìa giận cãi. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chúng hội giận cãi.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa khen mình chê người? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp nội ngoại đều không chỗ thấy, vậy nên phải xa lìa khen mình chê người. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa khen mình chê người.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa mười bất thiện nghiệp đạo? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên suy nghĩ này: "Mười ác pháp này hãy trở ngại thiện thú Nhị thừa thánh đạo, hướng là Đại Bồ-đề". Vậy nên phải xa lìa. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa mười bất thiện nghiệp đạo.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tăng thượng mạn ngạo? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng thấy có pháp đáng khởi kính ngạo. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tăng thượng mạn ngạo.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa điên đảo? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán việc điên đảo đều chẳng khá được. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa điên đảo.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa do dự? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán việc do dự đều chẳng khá được. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa do dự.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tham sân si? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn chẳng thấy có việc tham sân si. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa tham sân si.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn sáu Ba-la-mật-đa? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát viên mãn sáu pháp Ba-la-mật-đa, vượt khỏi các bậc Thanh văn và Độc giác. Lại trụ sáu Ba-la-mật-đa này, Phật và Nhị thừa năng qua khỏi năm bờ biển sở tri. Những gì là năm? Một là quá

khứ, hai là vị lai, ba là hiện tại, bốn là vô vi, năm là bất khả thuyết. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn sáu Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tâm Thanh văn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên nghĩ như vậy: "Tâm các Thanh văn chẳng phải chứng Vô thượng Đại Bồ-đề". Vậy nên phải xa lìa. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tâm Thanh văn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tâm Độc giác? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên nghĩ như vậy: "Tâm các Độc giác nhất định chẳng thể được Nhất thiết trí trí, cho nên ta nay đây phải xa lìa đó". Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tâm Độc giác.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tâm nóng bức? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên nghĩ như vậy: "Tâm run sợ sanh từ nóng nảy chẳng phải chứng Vô thượng Chánh đẳng Giác đạo, vậy nên phải xa lìa". Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tâm nóng bức.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát thấy kẻ hành khát đến tâm chẳng nhàm nhãn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên nghĩ như vậy: "Tâm nhàm nhãn đây đối với Đại Bồ-đề chẳng phải chứng được Đạo, nên ta nay đây quyết định phải xa lìa". Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát thấy kẻ hành khát đến tâm chẳng nhàm nhãn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát bỏ vật sở hữu, không buồn ăn năn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên nghĩ như vậy: "Tâm buồn ăn năn này đối với chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nhất định là chướng ngại nên ta phải bỏ". Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát bỏ vật sở hữu, tâm không buồn ăn năn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đối kẻ đến cầu, trọn chẳng kiêu dối? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tác lên nghĩ như vậy: "Tâm kiêu dối đây nhất định chẳng phải đạo A-nậu-đa-la Tam-miệu-tam Bồ-đề". Vì có sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát khi ban sơ phát tâm Vô thượng Bồ-đề, đã tác lên lời thề này: "Hễ ta có tu thí gì, với kẻ đến cầu tùy lòng muốn, chẳng trông không". Vậy thì ngày nay sao mà kiêu dối kẻ kia. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát đối kẻ đến cầu, trọn chẳng kiêu dối.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp ngã, chấp hữu tình cho đến chấp tri giả, chấp kiến giả? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán ngã, hữu tình cho đến tri giả, kiến giả, vì rốt ráo bất khả đắc vậy". Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp ngã, chấp hữu tình cho đến chấp tri giả, chấp kiến giả.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp đoạn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tất cả pháp rốt ráo chẳng sanh, vì không có nghĩa đoạn vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp đoạn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp thường? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tất cả pháp vì không có tánh thường vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp thường.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tướng tướng? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh tạp nhiễm vì bất khả đắc vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa tướng tướng.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nhân thủy kiến? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì đều chẳng thấy có tánh các kiến vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nhân thủy kiến.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp danh sắc? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh danh sắc đều bất khả đắc vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp danh sắc.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp uẩn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh năm uẩn đều bất khả đắc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp uẩn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp xứ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh mười hai xứ đều bất khả đắc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp xứ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp giới? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh mười tám giới thấy đều bất khả đắc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp giới.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp đế? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh các đế đều bất khả đắc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp đế.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp duyên khởi? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh các duyên khởi đều bất khả đắc vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp duyên khởi.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp trụ ở ba cõi? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh ba cõi đều bất khả đắc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp trụ ở ba cõi.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp tất cả pháp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh các pháp đều như hư không, đều bất khả đắc. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp tất cả pháp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp đối tất cả pháp như lý, bất như lý? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tánh các pháp đều bất khả đắc, không có tánh như lý, bất như lý. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp đối tất cả pháp như lý, bất như lý.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương Phật thấy? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát biết chấp nương Phật thấy chẳng đặng thấy Phật vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương Phật thấy.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương Pháp thấy? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đạt tánh chơn pháp chẳng thể thấy được vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương Pháp thấy.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương Tăng thấy? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát biết chúng hòa hợp vô tướng vô vi chẳng thể thấy được vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương Tăng thấy.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương giới thấy? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát biết tánh tội phước đều chẳng phải có vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa chấp nương giới thấy.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa run sợ không pháp? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán các không-pháp đều vô tự tánh, việc bị run sợ rớt ráo chẳng có. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa run sợ không-pháp.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa trái chống không-tánh? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát quán tất cả pháp tự tánh đều không, chẳng phải không cùng không có trái chống vậy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên xa lìa trái chống không-tánh.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thông đạt không? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đạt tất cả pháp tự tướng đều không. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thông đạt không.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn chứng vô tướng? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng suy nghĩ tướng tất cả. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn chứng vô tướng.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn biết vô nguyên? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp ba cõi tâm không chỗ trụ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn biết vô nguyên.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn ba luân thanh tịnh? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh đầy đủ mười thiện nghiệp đạo. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn ba luân thanh tịnh.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thương xót hữu tình và đối hữu tình không bị chấp đắm? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đã được đại bi và cõi tịnh độ trang nghiêm. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thương xót hữu tình và đối hữu tình không bị chấp đắm.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thấy tất cả pháp bình đẳng và với trong ấy không bị chấp trước? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp chẳng thêm chẳng bớt và với trong ấy không lấy không trụ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thấy tất cả pháp bình đẳng và với trong ấy không bị chấp trước.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thấy tất cả hữu tình bình đẳng và trong ấy không bị chấp đắm? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối các hữu tình chẳng thêm chẳng bớt và với trong ấy không lấy không trụ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thấy tất cả hữu tình bình đẳng và với trong ấy không bị chấp đắm.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thông đạt chơn thật lý thú và đối trong ấy không bị chấp đắm? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp chơn thật lý thú, tuy như thật thông mà không chỗ thông đạt và với trong ấy không lấy không trụ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thông đạt chơn thật lý thú và với trong ấy không bị chấp đắm.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn trí vô sanh nhẫn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nhẫn tất cả pháp vô sanh vô diệt, không chỗ tạo tác và biết danh sắc rốt ráo bất sanh. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn trí vô sanh nhẫn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thuyết tất cả pháp nhất tướng lý thú? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp hành tướng bất nhị. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thuyết tất cả pháp nhất tướng lý thú.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn diệt trừ phân biệt? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp chẳng khởi phân biệt. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn diệt trừ phân biệt.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa lìa các tướng? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa tất cả tướng nhỏ lớn vô lượng. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa lìa các tướng.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa lìa các kiến? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát xa lìa tất cả thấy của Thanh văn, Độc giác thấy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa lìa các kiến.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa lìa phiền não? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vứt bỏ tất cả hữu lậu, phiền não tập khí nối nhau. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa lìa phiền não.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa-ma-tha, tỳ-bát-xá-na địa? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xa-ma-tha, tỳ-bát-xá-na địa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn điều phục tâm tánh? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp ba cõi chẳng vui chẳng động. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn điều phục tâm tánh.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tâm tánh vắng lặng? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khéo nhiếp sáu căn. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tâm tánh vắng lặng.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tánh vô ngại trí? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu được Phật nhãn. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tánh vô ngại trí.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn vô sở ái nhiễm? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối sáu chỗ bên ngoài năng khéo nói bỏ được. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn vô sở ái nhiễm.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tùy lòng chỗ muốn đến cõi các Phật, ở trong chúng hội Phật ấy tự hiện ra thân? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu thắng thần thông, từ một nước Phật đến một nước Phật cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen các Đức Phật Thế Tôn, mời quay xe pháp, nhiều ích cho tất cả. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tùy lòng chỗ muốn đến cõi các Phật, ở trong chúng hội Phật ấy tự hiện ra thân.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn ngộ vào tâm hành tất cả hữu tình? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát dùng trí nhất tâm, như thật biết khắp pháp tâm và tâm sở của tất cả hữu tình. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn ngộ vào tâm hành tất cả hữu tình.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên du hý các thần thông? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát du hý các phép thần thông tự tại, vì để thấy Phật nên từ một nước Phật đến một nước Phật, lại cũng chẳng sanh tướng đạo xem nước Phật. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn du hý các thần thông.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thấy các cõi Phật, như chỗ đã thấy mà tự nghiêm tịnh các kiêu cõi Phật? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trụ ở một cõi Phật, năng thấy được nước Phật mười phương vô biên, cũng năng thị hiện mà từng chẳng sanh tướng Phật quốc độ. Lại vì để thành thực các hữu tình, nên hiện ra ngự ngôi vua Chuyển luân nơi Tam thiên đại thiên thế giới mà tự trang nghiêm, cũng năng nói bỏ mà không chấp giữ. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thấy các cõi Phật, như chỗ đã thấy mà tự nghiêm tịnh các kiêu cõi Phật.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn cúng dường thừa sự chư Phật Thế Tôn, đối thân Như Lai như thật quan sát? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì muốn nhiều ích các hữu tình, nên đối với pháp nghĩa thú như thật phân biệt. Như thế gọi là đem pháp cúng dường thừa sự chư Phật, lại phải quan sát kỹ càng pháp thân các Đức Phật. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn cúng dường thừa sự chư Phật Thế Tôn. Đối thân Như Lai như thật quan sát.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn trí biết căn thắng liệt của các hữu tình? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trụ Phật mười lực, như thật rõ biết các căn thắng liệt tất cả hữu tình. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn trí biết căn thắng liệt của các hữu tình.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn nghiêm tịnh cõi Phật? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem vô sở đắc mà làm phương tiện, nghiêm tịnh tâm hành tất cả hữu tình. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn nghiêm tịnh cõi Phật.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn như huyễn đẳng trì hằng vào các định? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trụ đẳng trì này, tuy năng thành xong tất cả sự nghiệp mà tâm chẳng động. Lại tu đẳng trì cực thành thực nên chẳng tác lên gia hạnh mà thường hằng hiện tiền. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn như huyễn đẳng trì hằng vào các định.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tùy căn lành các hữu tình đã thành thực, cố ý vào các cõi tự hiện hóa sanh? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát vì muốn thành thực căn lành thù thắng các loại hữu tình, tùy kia chỗ sở nghi nên vào các cõi mà hiện thọ sanh. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát tùy căn lành các hữu tình đã thành thực, cố ý vào các cõi tự hiện hóa sanh.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn nhiếp thọ vô biên xứ sở đại nguyện, tùy có chỗ sở nguyện đều khiến cho viên mãn? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đã tu đủ sáu Ba-la-mật-đa cực viên mãn rồi, hoặc vì để nghiêm tịnh các cõi nước Phật, hoặc vì để thành thực các loại hữu tình, tùy tâm sở nguyện đều được viên mãn. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn nhiếp thọ vô biên xứ sở đại nguyện, tùy có chỗ sở nguyện đều khiến cho viên mãn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn âm trí tùy theo các loại trời, rồng, dược-xoa, kiện-đạt-phước, a-tổ-lạc, yết-lộ-trà, khản-nại-lạc, mặc-hô-lạc-già, người, chẳng phải người thấy các loại khác nhau. - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu tập từ vô ngại giải cho được thù thắng, khéo giỏi biết tiếng nói sai khác các loại hữu tình. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn âm trí tùy theo các loài trời, rồng, dược-xoa, kiện-đạt-phước, a-tổ-lạc, yết-lộ-trà, khản-nại-lạc, mặc-hô-lạc-già, người, chẳng phải người thấy khác nhau.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thuyết trí vô ngại biện? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tu tập cho được thù thắng biện vô ngại giải, vì các hữu tình có thể thuyết ra vô tận. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn thuyết trí vô ngại biện.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn vào thai đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tùy tất cả chỗ sanh, thật hằng hóa sanh, mà vì nhiều ích các hữu tình hiện vào thai tạng, ở trong ấy đầy đủ các điều thắng sự. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn vào thai đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xuất sanh đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát với khi xuất thai, thị hiện nhiều điều hiếm có, những việc thù thắng để cho các hữu tình xem thấy vui mừng, được đại lợi vui. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xuất sanh đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn gia tộc đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát hoặc sanh nhà Sát-đế-lợi đại tộc tánh, hoặc sanh nhà Bà-la-môn đại tộc tánh, chỗ bẩm thọ cha mẹ không nên chê hiềm. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn gia tộc đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn chủng tánh đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thường dự chủng tánh các Đại Bồ-tát đời quá khứ, với trong ấy thọ sanh. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn chủng tánh đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn quyền thuộc đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát dùng thuần vô lượng vô số Bồ-tát mà làm quyền thuộc, chẳng tạp nạm các loại. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn quyền thuộc đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn sanh thân đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi mới sanh ra thân tướng đầy đủ, tất cả tướng tốt phóng đại quang minh, soi khắp vô biên thế giới các Đức Phật, cũng khiến cõi kia sáu diệu biến động. Hữu tình nào gặp được, không một chẳng nhiều ích. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn sanh thân đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xuất gia đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đang khi xuất gia, vô lượng vô số trời, rồng, dược-xoa, người, chẳng phải người phò theo giúp rập. Đi đến đạo tràng cạo bỏ râu tóc, mặc ba áo pháp, nhận cầm bình bát. Dẫn đem vô lượng vô số hữu tình cho cưỡi xe Tam thừa mà thẳng đến viên tịch. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn xuất gia đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn trang nghiêm cõi Bồ-đề đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát căn lành thù thắng, nguyện lực rộng lớn, mới cảm được cõi Bồ-đề đẹp như

thế này: Lấy ngọc phệ lưu ly mà làm thân cây, chon kim làm cọng gốc, nhánh, lá, hoa, trái, đều dùng bảy thứ báu thượng diệu làm thành. Cội này cao rộng che khắp Tam thiên đại thiên cõi Phật. Ánh hào quang soi rọi khắp mười phương thế giới các Đức Phật hằng hà sa thủy. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn trang nghiêm cội Bồ-đề đầy đủ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tất cả công đức đầy đủ? - Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đầy đủ tư lương phước huệ thù thắng, thành thực hữu tình, trang nghiêm cõi Phật. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nên viên mãn tất cả công đức đầy đủ.

--- o0o ---